بین الملل

گروسی تمام‌قد پشت ترامپ در آمد

مدیر آژانس انرژی هسته‌ای گفت که تعیین ضرب‌الاجل برای ایران از سوی دونالد ترامپ اقدام درستی است.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، رافائل گروسی مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، در گفت‌وگو با شبکه فاکس‌نیوز از تعیین ضرب‌الاجل برای حل‌وفصل مسئله هسته‌ای ایراناز سوی دونالد ترامپ دفاع کرد و آن را رویکردی منطقی دانست. گروسی مدعی شد: دستیابی به هرگونه توافق معتبر، مستلزم بررسی دقیق وضعیت تأسیسات هسته‌ای ایران است؛ یعنی باید مشخص شود چه مقدار مواد حساس در آنجا وجود دارد، شرایط فعلی آنها چگونه است و مهم‌تر از همه، هیچ‌گونه انحراف یا استفاده غیرمجاز از این مواد رخ نداده باشد. او در ادامه توضیح داد که این الزامات، جزئی جدایی‌ناپذیر از فرایند کلی مذاکرات به شمار می‌روند. به باور وی، نتیجه نهایی یا توافقی فراگیر خواهد بود که تمامی جنبه‌های ضروری را در بر بگیرد و همه موارد مورد نیاز برای راستی‌آزمایی را پوشش دهد، یا اینکه اساساً توافقی شکل نخواهد گرفت. گروسی با اشاره به این نکته، مدعی شد ضرب‌الاجل‌هایی که رئیس‌جمهور آمریکا بر آن اصرار دارد، کاملا به‌جا و درست است. این اظهارات گروسی اندکی پس از آن بیان شد که دونالد ترامپ، ساعاتی پیش‌تر، اعلام کرده بود ظرف حداکثر ۱۵ روز آینده روشن خواهد شد که آیا امکان رسیدن به توافق با ایران وجود دارد یا خیر. گروسی همچنین بازرسی از تأسیسات هسته‌ای ایران را که در جریان جنگ تحمیلی ۱۲ روزه آسیب دیده‌اند، یکی از پیش‌شرط‌های اصلی هرگونه توافق میان تهران و واشنگتن برشمرد و گفت که از زمان حملات آمریکا به سایت‌های فردو، نطنز و اصفهان در تیرماه امسال، بازرسان آژانس به این مکان‌ها دسترسی پیدا نکرده‌اند. مدیرکل آژانس، مدعی شد کاملاً روشن است که برای معتبر بودن هر توافقی، باید وضعیت فعلی آنجا ارزیابی شود تا اطمینان حاصل گردد مواد هسته‌ای بسیار حساس – که غنای آنها نزدیک به سطح تسلیحاتی است – دچار هیچ‌گونه انحراف نشده باشند.

او خواستار آن شد که این بازرسی‌ها حتماً در چارچوب یک توافق جامع و کامل گنجانده شود و به طور ضمنی هشدار داد که بدون رعایت این شرط، شانسی برای حصول توافق وجود نخواهد داشت. گروسی در پایان گفت: «به همین دلیل است که باید این اقدامات انجام شود. به نظر من، همه این موارد بخشی از ذات فراگیر این روند هستند. ما ما به توافقی می‌رسیم که همه ابعاد را دربرمی‌گیرد و به تمام نکات لازم برای بررسی می‌پردازد، یا اینکه هیچ توافقی در کار نخواهد بود.»

رایزنی وزیران خارجه ایران و مصر

«بدر عبدالعاطی»، وزیر امور خارجه مصر، در تماس تلفنی با سید عباس عراقچی، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، درباره آخرین تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی گفت‌وگو و تبادل نظر کرد.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، سید عباس عراقچی وزیر امور خارجه کشورمان در این تماس، با اشاره به آخرین تحولات مربوط به مذاکرات غیرمستقیم میان تهران و واشنگتن، بر تلاش برای تدوین پیش‌نویس مذاکراتی مبتنی بر احترام و منافع متقابل طرفین تأکید کرد. وزیر امور خارجه مصر نیز ضمن استقبال از تداوم روند دیپلماتیک، بر ضرورت استمرار رایزنی‌ها با هدف پیشبرد مذاکرات و دستیابی به چارچوبی قابل قبول برای طرف‌های ذی‌ربط تأکید کرد.

۵ کشور به غزه نیرو اعزام می‌کنند

فرمانده نیروهای آمریکایی در اولین نشست «هیئت صلح» در واشنگتن اعلام کرد که اندونزی، مراکش، قزاقستان، کوزوو و آلبانی آماده اعزام نیروهای حافظ صلح به غزه هستند این نیروها قرار است در نیروی بین‌المللی ثبات‌بخش (ISF) خدمت کنند، در حالی که مصر و اردن قرار است پلیس فلسطین را آموزش دهند.

به گزارش زمان به نقل از ایسنا، «جاسپر جفرز»، فرمانده نیروهای آمریکایی روز پنجشنبه فاش کرد: «در کوتاه‌مدت، ما علاوه بر آموزش پلیس، ابتدا به بخش رفع اعزام خواهیم شد. هدف میان‌مدت، ادامه گسترش بخش به بخش و حرکت به سمت هدف بلندمدت ما یعنی ۱۲۰۰۰ پلیس و ۲۰۰۰۰ سرباز ثبات سازی بین‌المللی است.» به گفته ژنرال آمریکایی جاسپر جفرز، که به عنوان فرمانده نیرویی که قرار است در غزه مستقر شود منصوب شده است، کشورهایی که متعهد به مشارکت شده‌اند عبارتند از اندونزی، مراکش، قزاقستان، کوزوو و آلبانی. جفرز توضیح داد که اندونزی، یکی از اولین کشورهایی که آمادگی خود را برای مشارکت اعلام کرد، سمت معاون فرمانده نیرو را پذیرفته است و خاطرنشان کرد که این گام‌های اولیه با هدف تأمین آنچه او امنیت مورد نیاز نوار غزه توصیف کرد، انجام می‌شود. «پرابیو سوبیانتو»، رئیس جمهور اندونزی نیز گفته که کشورش آماده است تا ۸۰۰۰ پرسنل را برای کمک به موفقیت مأموریت ثبات در سرزمین‌های جنگ‌زده فلسطین که دهها هزار قربانی متحمل شده‌اند، اعزام کند. «قاسم جومارت توکایه»، رئیس جمهور قزاقستان نیز اعلام کرد که کشورش تعدادی نیرو، از جمله واحدهای پزشکی، اعزام خواهد کرد، بدون اینکه تعداد دقیق آنها را مشخص کند. «ناصر بوریطه»، وزیر امور خارجه مراکش، آمادگی کشورش را برای اعزام افسران پلیس به غزه تأیید کرد. آلبانی از مشارکت نیروهای خود در این طرح خبر داد، در حالی که مصر و اردن تصریح کردند که با آموزش افسران پلیس، بدون اعزام نیروهای نظامی، در آن مشارکت خواهند داشت.

فرمانده نیروی دریایی ارتش کشورمان تاکید کرد:

امنیت پایدار دریایی با هم‌افزایی کشورهای منطقه محقق می‌شود

فرمانده نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در دیدار با همتای خود از هندوستان، گفت: امنیت پایدار دریایی تنها در سایه همکاری و هم‌افزایی کشورهای منطقه محقق می‌شود و این حضور فعال و مسئولانه، تضمین‌کننده ثبات و امنیت مسیرهای حیاتی انرژی و تجارت است.

به گزارش زمان به نقل از پایگاه اطلاع رسانی ارتش جمهوری اسلامی ایران، امیر دریادار شهرام ایرانی که به هندوستان سفر کرده است، در حاشیه برگزاری رزمایش بین‌المللی «ملبان ۲۰۲۶»، با دریادار دینش کی تریپاتی، فرمانده نیروی دریایی هند دیدار و پیرامون گسترش همکاری‌های آموزشی، تبادل هیأت‌های نظامی، برگزاری دوره‌های تخصصی مشترک و افزایش تعاملات عملیاتی در حوزه‌های امداد و نجات دریایی، مقابله با دزدی دریایی و تأمین امنیت خطوط کشتیرانی بین‌المللی رایزنی کرد. فرمانده نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در این دیدار با اشاره به جایگاه راهبردی منطقه اقیانوس هند در تجارت جهانی، تأکید کرد: امنیت پایدار دریایی تنها در سایه همکاری و هم‌افزایی کشورهای منطقه محقق می‌شود و حضور فعال و مسئولانه نیروهای دریایی می‌تواند تضمین‌کننده ثبات و امنیت مسیرهای حیاتی انرژی و تجارت باشد. وی، رزمایش‌های چندجانبه را فرصتی ارزشمند برای افزایش هماهنگی عملیاتی، ارتقای سطح آمادگی رزمی و تقویت دیپلماسی دفاعی میان کشورها دانست. امیر دریادار ایرانی با اشاره به سوابق تعاملات دریایی تهران و دهلی‌نو، بر آمادگی نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران برای توسعه همکاری‌های فنی و آموزشی و نیز انجام رزمایش‌های مشترک در حوزه‌های مورد علاقه دو طرف تأکید کرد و افزود: تبادل تجربیات در زمینه عملیات‌های دوردست و مأموریت‌های اسکورت کشتی‌های تجاری می‌تواند به ارتقای توانمندی‌های متقابل کمک کند.

" زمان" روند مذاکرات را بررسی می کند:

جمهوری اسلامی همواره خواهان گفت‌وگو و تعامل است

در ادامه تحولات مربوط به مذاکرات ایران و آمریکا، برخی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی بر لزوم واقع‌گرایی در سیاست خارجی، حفظ توان موشکی به‌عنوان رکن بازدارندگی ملی و تداوم راهبرد صلح‌آمیز در استفاده از فناوری هسته‌ای تأکید کردند، آنان معتقدند تحقق منافع ملت ایران تنها در سایه دیپلماسی متوازن، تعامل منصفانه و پرهیز از هرگونه فشار یک‌جانبه ممکن است.

به گزارش محبوبه بیدکی خبرنگار زمان، در حالی که گفت‌وگوهای ایران و آمریکا درباره آینده توافق هسته‌ای و رفع تحریم‌ها همچنان در جریان است، شماری از نمایندگان مجلس شورای اسلامی بر ضرورت واقع‌گرایی در سیاست خارجی، حفظ توان موشکی به‌عنوان رکن بازدارندگی ملی و تداوم راهبرد صلح‌آمیز در استفاده از فناوری هسته‌ای تأکید کردند، آنان معتقدند تحقق منافع ملت ایران تنها در سایه دیپلماسی متوازن، عزتمند و مبتنی بر احترام متقابل است و هرگونه توافق باید منجر به دستاوردهای ملموس برای مردم ایران شود.

در همین راستا نجابت، عضو هیئت‌رئیسه کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، با تأکید بر ضرورت واقع‌گرایی در حوزه سیاست خارجی بر این باور است؛ دستیابی دیپلماسی به معنای بهره‌گیری هوشمندانه از مجموعه ابزارها و ظرفیت‌های ملی در عرصه بین‌الملل است، اما در شرایط کنونی که نظم جهانی بیش از هر زمان دیگری به «قانون جنگل» شباهت دارد، تکیه صرف بر گفت‌وگو و مذاکره نمی‌تواند منافع کشور را تأمین کند. وی با اشاره به جایگاه ملت‌های مسلمان منطقه تأکید دارد؛ جمهوری اسلامی ایران، ملت‌های منطقه را دوستان و همراهان خود در مسیر عدالت و مقابله با یک‌جانبه‌گرایی آمریکا و اروپا می‌داند و ظرفیت عظیمی برای همکاری با آنان آن وجود دارد.

این نماینده مجلس در ادامه با مرور تحولات اخیر سیاسی و امنیتی یادآور می شود؛ در حالی که ایران در مسیر مذاکرات قرار داشت، دشمنان با بهره‌گیری از نیرنگ و عملیات ترکیبی، جنگی تمام‌عیار را با محوریت رژیم صهیونیستی علیه کشور آغاز کردند و تلاش برخی جریان‌های غربی برای بازتعریف روابط با ایران تحت عنوان دیپلماسی فاقد آورده واقعی است، مگر آنکه رویکردی منصفانه، عادلانه و متوازن در پیش گرفته شود، دیپلماسی زمانی معنا و اعتبار دارد که حاصل آن منافع ملموس برای مردم ایران و تقویت قدرت ملی کشور باشد.

اما در ادامه عظیمی راد سخنگوی کمیسیون آموزش ورویکرد جمهوری اسلامی ایران در حوزه انرژی هسته‌ای را استفاده صرفا صلح‌آمیز دانسته و می گوید؛ این فناوری در حوزه‌هایی مانند تولید برق پایدار، تأمین داروهای پیشرفته از جمله داروهای ضد سرطان و ارتقاء بهره‌وری در بخش کشاورزی استفاده می شود و هرگونه حرکت به سمت تسلیحات هسته‌ای در سیاست‌های رسمی کشور نفی شده می داند. به گفته وی مجلس با تصویب قوانین مرتبط، هم مسئولیت صیانت از دانش فنی هسته‌ای و جلوگیری از سوءاستفاده از این فناوری را برعهده گرفته و هم تلاش کرده همکاری‌های فنی با نهادهای بین‌المللی در چارچوب منافع ملی و ضوابط نهادهای امنیتی تنظیم شود. عظیمی‌راد با اشاره به تجربه ترور برخی از دانشمندان هسته‌ای و تهدیدات امنیتی پس از درگیری‌های منطقه‌ای، خاطرنشان می کند؛یکی از اقدامات مهم مجلس، الزام به هماهنگی هرگونه همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با نظر شورای عالی امنیت ملی و تعریف مکانیسم‌های شفاف برای تبادل اطلاعات است.

در این میان بیاتی عضو کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها درباره روند مذاکرات ایران و آمریکا می گوید؛ جمهوری اسلامی ایران در صورت لغو تحریم‌ها آمادگی دارد فعالیت‌های هسته‌ای خود را در سطح صلح‌آمیز ادامه دهد و به جامعه جهانی اطمینان می دهد که به‌دنبال تولید سلاح هسته‌ای نیست و تصمیمات ایران در چارچوب مصوبات شورای عالی امنیت ملی گرفته می‌شود که نشان‌دهنده رویکردی مسئولانه در مسیر تعامل بین‌المللی است.وی با انتقاد از دخالت رژیم صهیونیستی در روند مذاکرات تأکید می کند؛ اسرائیل با اعمال نفوذ بر آمریکا منجر به تغییر مکرر مواضع طرف مقابل می‌شود، در حالیکه توان موشکی کشور خط قرمز و عامل اصلی بازدارندگی دفاعی ایران است و هیچ‌گاه در دستور مذاکرات قرار نخواهد گرفت، چرا که تضعیف این توان به معنای کاستن از قدرت بازدارندگی ملی است.این نماینده مجلس با تأکید بر اینکه ایران آغازگر هیچ جنگی نبوده، خاطرنشان می کند؛ جمهوری اسلامی همواره خواهان گفت‌وگو و تعامل است و بر اساس آموزه‌های الهی، حل مسائل از مسیر مذاکره را ترجیح می‌دهد، در صورتی که طرف آمریکایی با واقع‌بینی رفتار کند و خواست ملت ایران را درک نماید، مذاکرات به توافقی مطلوب و متوازن منجر خواهد شد./

اما در نهایت دیدگاه‌های مطرح‌شده از سوی اعضای کمیسیون‌های مجلس نشان می‌دهد؛ سیاست کلان جمهوری اسلامی ایران در قبال مذاکرات، تلفیقی از تعامل سازنده با حفظ اقتدار ملی است. در این چارچوب، توان موشکی و ظرفیت‌های منطقه‌ای کشور به‌عنوان عناصر بازدارنده و غیرقابل مذاکره تلقی شده و بهره‌گیری صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای اولویت اساسی سیاست‌های راهبردی ایران به شمار می‌آید. در مجموع، نمایندگان تأکید دارند هرگونه بازتعریف روابط خارجی تنها زمانی معنا دارد که در خدمت عدالت، منافع مردم و تقویت موقعیت بین‌المللی جمهوری اسلامی باشد.

Mojgan.bidaki۸۸@gmail.com

ابوترابی: هیچ دشمنی نباید به خاک ایران فکر کند

حجت‌الاسلام ابوترابی‌فرد گفت: هیچ دشمنی نباید حتی به فکر تجاوز به خاک، آسمان و دریای ایران بیفتد.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، حجت‌الاسلام سید محمدحسن ابوترابی‌فرد، امام جمعه موقت تهران، در خطبه‌های نماز عبادی-سیاسی این هفته پایتخت که در مصلای امام خمینی (ره) برگزار شد، با تبریک ماه مبارک رمضان، این ماه را «ماه بندگی و عبودیت، ماه اصلاح نفس و بازگشت به خدای سبحان» توصیف کرد. وی گفت: عموم انسان‌ها و جامعه انسانی مخاطب قرآن کریم‌اند و با یک پیام الهام‌بخش و امیدآفرین، انسان‌هایی که در راه شناخت حق، معرفت، صراط مستقیم و ایمان به حق قدم برمی‌دارند، مورد خطاب قرار می‌گیرند؛ افرادی که از فکر و حیات عقلانی بهره می‌برند و نهایت تلاش خود را در این مسیر انجام می‌دهند.ابوترابی‌فرد جهد و تلاش انسان‌ها برای رسیدن به حق و استقامت در کنار آن را مسیر رسیدن به سعادت مطمئن خواند و تصریح کرد: آب کم جوی و تشنگی آور به دست آور؛ انسان جویای حق، به ریسمان حق چنگ خواهد زد و خداوند وعده داده که آنان را در شاهراه سعادت قرار دهد. وی افزود: این شاهراه مطابق با فطرت عقلانی و جان و روح بشر است و انسان‌هایی که دغدغه رضای خدا را دارند، در سایه سلوک عقلانی و توحید به مرتبه‌ای می‌رسند که در آن سلامت جان و روح را تجربه می‌کنند و آرامش، عزت و قدرت می‌یابند. امام جمعه موقت تهران، حضور در محضر صحیفه سجادیه، نهج‌البلاغه و قرآن کریم را گویاترین و رساترین مدرسه فهم قرآن و سنت رسول خدا دانست و گفت: خداوند به ما توفیق حضور در ماه مبارک را داده است و خوشا به حال کسانی که به معنای واقعی کلمه روزه می‌گیرند، نه‌تنها از خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها، بلکه از سخنان بیهوده و رفتار غیرمقبول.ابوترابی‌فرد تأکید کرد: اگر انسان در این شاهراه قرار گیرد و لزومات آن را رعایت کند، از ماه رمضان پاکیزه خارج می‌شود و این نعمت الهی باید با رانت و عبودیت پاس داشته شود. ماه رمضان مسیر رسیدن به قله سعادت را هموار می‌کند و اگر در این ماه اراده نکنیم، فرصت از دست می‌رود. حجت‌الاسلام ابوترابی‌فرد در خطبه دوم در ادامه به اهمیت سیاست خارجی اشاره کرد و گفت: یکی از حوزه‌های مهم حکمرانی، سیاست خارجی است. فروپاشی اقتدار جهان اسلام پس از جنگ‌های جهانی اول و دوم موجب شد کشورهای اسلامی کوچک و خرد شوند و اسیر دکترین‌های بین‌المللی لیبرالیسم، کاپیتالیسم، سوسیالیسم و قدرت غرب گردند. وی نابسنده‌لیسم را پدیده‌ای اختراعی خواند که نتوانست از منافع کشورهای اسلامی در عرصه بین‌المللی دفاع کند. ابوترابی‌فرد هم‌چنین انقلاب اسلامی را راهی برای برقراری تعادل و تحول در روابط خارجی و ارتقاء جایگاه ایران و ملل منطقه دانست. وی تأکید کرد: در قانون اساسی، منشور مستقل سیاست خارجی کشور با نگاه به منافع ملی و تقویت اقتدار امت اسلامی تبیین شده است. فصل یازدهم تصریح می‌کند همه مسلمانان یک امت هستند و دولت موظف است سیاست‌های کلی خود را بر پایه ائتلاف و اتحاد ملل اسلامی قرار دهد. ابوترابی‌فرد افزود: مطابق اصل یازدهم قانون اساسی، دولت موظف است تلاش پیگیر کند تا وحدت سیاسی، اقتصادی و فرهنگی جهان اسلام تحقق یابد. وی دستاوردهای جمهوری اسلامی در تحولات دنیای اسلام طی چند دهه اخیر را یادآور شد و گفت: اصل ۱۵۲ قانون اساسی بر نفی هرگونه سلطه‌طلبی، استقلال همه‌جانبه و تمامیت ارضی کشور، دفاع از حقوق همه مسلمانان، عدم تعهد در برابر قدرت‌های سلطه‌گر و روابط صلح‌آمیز با دول غیرمحارب تأکید دارد. امام جمعه موقت تهران همچنین به مذاکرات هسته‌ای ایران و آمریکا اشاره کرد و بیان داشت: این مذاکرات یکی از مسائل مهمی است که فضای سیاسی جهان، منطقه و کشور را تحت تاثیر قرار داده است. راهبرد تعیین شده از سوی رهبر معظم انقلاب امکان حضور مؤثر و مقتدرانه دستگاه دیپلماسی در عرصه تعاملات بین‌المللی و منطقه‌ای را فراهم کرده و این راهبرد بر اصول سه‌گانه عزت، حکمت و مصلحت استوار است. ابوترابی‌فرد تصریح کرد: دستگاه سیاست خارجی و دیپلماسی باید با رعایت این اصول نقشه راه خود را تعریف و در آن استوار، شجاعانه و با قدرت گام بردارد. واژه عزت پیام‌آور این واقعیت است که دیپلماسی کشور زمانی می‌تواند حافظ منافع ملی باشد که از موضع عزت و اقتدار حرکت کند. وی به تاریخ سیاسی ایران اشاره کرد و گفت: در دوران قاجار و پهلوی بیش از ۵۰ درصد از خاک ایران تجزیه شد. به‌عنوان نمونه، در قرارداد ترکمنچای در اول اسفند ۱۲۰۶ شمسی، حدود ۳۰ هزار کیلومتر مربع از خاک کشور از دست رفت.امام جمعه موقت تهران در ادامه خطبه‌های امروز خود به قرارداد ننگین گلستان اشاره کرد و گفت: در این قرارداد ۲۳۰ هزار کیلومتر مربع از خاک ایران از دست رفت؛ این دستاور حکومت‌های شاهنشاهی ایران بود. وی خطاب به جوانان تأکید کرد: حکمت یعنی حرکت در قله عقلانیت و دانش. دستگاه دیپلماسی کشور باید با حکمت گفتگو کند و تصمیم بگیرد. پیوند عزت و حکمت به معنای اقدام مقتدرانه و در عین حال هوشمندانه است.ابوترابی‌فرد در ادامه گفت: قدرت اگر درست مدیریت نشود، منشأ خطا و انحراف است. نمونه آن، محاسبات غلط آمریکا در جنگ ۱۲ روزه با ایران بود که شکست تلخ را در ذائقه غربی‌ها رقم زد و اقتدار ایران را در منظر جهانیان نمایان کرد. وی افزود: آمریکا، صهیونیست‌ها، ناتو و متحدان‌شان پس از جنگ جهانی اول و دوم وارد صحنه‌ای سخت شدند، اما پس از ۱۲ روز رسماً شکست خود را اعلام کردند. تجربه جنگ ۱۲ روزه نشان می‌دهد صهیونیست‌ها مانع تعرض به ایران هستند و برخلاف تصور عمومی، آنها آمریکا را برای حمله به ایران تحریک نمی‌کنند بلکه از مواجهه با قدرت ایران واهمه دارند. خطیب جمعه تهران با اشاره به خطرات طغیان قدرت گفت: هیتلر گرفتار طغیان قدرت شد، جهان را به آتش کشید و خود نیز نابود شد. یکی از دلایل افول قدرت‌های بزرگ همین مسئله است. وی افزود: قدرت می‌تواند منشأ خطای محاسباتی باشد. رهبر معظم انقلاب تأکید کردند که دستگاه دیپلماسی باید عزت، اقتدار و حکمت را با هم پیوند دهد و این‌ها باید در خدمت مصالح ملی و منافع ملت ایران و اقتدار امت اسلامی باشد.ابوترابی‌فرد با تأکید بر اینکه اقتدار ایران اقتدار امت اسلام است، تصریح کرد: فهم صحیح منافع ملی یعنی تصمیم و اراده‌ای استوار با الهام از هدایت الهی که حافظ منافع ملت ایران باشد.

یادداشت

افول تدریجی جایگاه اروپا در نظم امنیتی-سیاسی غرب

جواد منتظری

در سال‌های اخیر، مجموعه‌ای از مطالعات و تحلیل‌های منتشرشده از سوی اندیشکده‌های معتبر اروپایی نشان می‌دهد که اتحادیه اروپا با نوعی افول تدریجی اما ساختاری در جایگاه ژئوپلیتیکی و امنیتی خود مواجه شده است. این افول نه صرفاً محصول یک بحران مقطعی یا تغییر دولت‌ها، بلکه نتیجه انباشت ضعف‌های راهبردی در حوزه قدرت سخت، انسجام سیاسی و توان تصمیم‌سازی مستقل اروپا در مقایسه با ایالات متحده است. پیامد این وضعیت، کاهش وزن اروپا در معادلات کلان جهانی، تضعیف نقش آن در ناتو و حذف تدریجی‌اش از پرونده‌های حساس بین‌المللی، از جمله مناقشه هسته‌ای ایران، بوده است.

در چارچوب روابط فراآتلانتیکی، بخش قابل توجهی از ادبیات تحلیلی بر این نکته تأکید دارد که اروپا عملاً از جایگاه یک شریک هم‌تراز به بازیگری تابع تنزل یافته است. تصمیمات کلیدی در حوزه امنیت اروپا، از مدیریت جنگ اوکراین گرفته تا نحوه اعمال تحریم‌ها، بازدارندگی هسته‌ای و حتی چارچوب‌های مذاکره با قدرت‌های رقیب عمدتا در واشنگتن اتخاذ می‌شوند. نقش اروپا در این فرایندها، بیش از آنکه تصمیم‌ساز باشد، به تأمین مالی، پشتیبانی سیاسی و اجرای تصمیمات دیگران محدود شده است. این عدم توازن، از نگاه بسیاری از پژوهشگران، نوعی تحقیر ساختاری اروپا در نظام تصمیم‌سازی غربی را بازتولید می‌کند. وضعیتی که در آن اروپا هزینه می‌پردازد، اما قدرت تعیین مسیر را ندارد. این نابرابری ساختاری، به‌طور مستقیم بر جایگاه و کارکرد ناتو نیز تأثیر گذاشته است. اگرچه جنگ اوکراین در ظاهر موجب احیای سیاسی ناتو شد، اما همزمان وابستگی این ائتلاف به ایالات متحده را بیش از پیش آشکار کرد. مطالعات راهبردی نشان می‌دهند که ستون فقرات نظامی، اطلاعاتی و هسته‌ای ناتو همچنان در اختیار آمریکا است و اروپا فاقد ظرفیت لازم برای جایگزینی این نقش در کوتاه‌مدت و حتی میان‌مدت است. سناریوهای مطرح‌شده درباره کاهش تعهد آمریکا یا ناتوی بدون آمریکا نشان می‌دهد که چنین وضعیتی برای اروپا به‌معنای افزایش شدید هزینه‌های دفاعی، تشدید شکاف‌های سیاسی داخلی و کاهش بازدارندگی در برابر تهدیدات خارجی خواهد بود. در این چارچوب، ناتو بیش از آنکه یک ائتلاف متوازن میان شرکا باشد، به سازوکاری تبدیل شده است که امنیت اروپا را از طریق قدرت آمریکا مدیریت می‌کند. این واقعیت، نه‌تنها استقلال راهبردی اروپا را تضعیف کرده، بلکه توان آن را برای ایفای نقش فعال در شکل‌دهی نظم امنیتی جدید اروپا نیز محدود ساخته است. برخی تحلیل‌ها حتی از بحران هویت ناتو سخن می‌گویند،بحرانی که در آن، اروپا نه رهبر است و نه تصمیم‌گیر، بلکه تابعی از اراده سیاسی واشنگتن است. پیامد طبیعی این روند، کنار گذاشته شدن تدریجی اروپا از معادلات سطح اول جهانی است. در نظم بین‌المللی در حال گذار که رقابت قدرت‌های بزرگ میان آمریکا، چین و تا حدی روسیه محور اصلی آن را تشکیل می‌دهد—اروپا اغلب در موقعیت واکنش‌گر قرار دارد. چه در مواجهه با چین و چه در تنظیم سیاست‌ها نسبت به جنگ اوکراین یا بحران‌های خاورمیانه. در این میان، ابتکار عمل عمدتاً از سوی ایالات متحده اعمال می‌شود. این وضعیت، از دید بسیاری از اندیشکده‌ها، نشان‌دهنده ناتوانی اروپا در تبدیل قدرت اقتصادی خود به نفوذ ژئوپلیتیکی پایدار است. در چنین شرایطی ساستمداران و افکار عمومی اروپا، حس تحقیر شدن توان موشکی و ظرفیت‌های منطقه‌ای کشور خط قرمز و عامل اصلی بازدارندگی دفاعی ایران است و هیچ‌گاه در دستور مذاکرات قرار نخواهد گرفت، چرا که تضعیف این توان به معنای کاستن از قدرت بازدارندگی ملی است.این نماینده مجلس با تأکید بر اینکه ایران آغازگر هیچ جنگی نبوده، خاطرنشان می کند؛ جمهوری اسلامی همواره خواهان گفت‌وگو و تعامل است و بر اساس آموزه‌های الهی، حل مسائل از مسیر مذاکره را ترجیح می‌دهد، در صورتی که طرف آمریکایی با واقع‌بینی رفتار کند و خواست ملت ایران را درک نماید، مذاکرات به توافقی مطلوب و متوازن منجر خواهد شد./

اما در نهایت دیدگاه‌های مطرح‌شده از سوی اعضای کمیسیون‌های مجلس نشان می‌دهد؛ سیاست کلان جمهوری اسلامی ایران در قبال مذاکرات، تلفیقی از تعامل سازنده با حفظ اقتدار ملی است. در این چارچوب، توان موشکی و ظرفیت‌های منطقه‌ای کشور به‌عنوان عناصر بازدارنده و غیرقابل مذاکره تلقی شده و بهره‌گیری صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای اولویت اساسی سیاست‌های راهبردی ایران به شمار می‌آید. در مجموع، نمایندگان تأکید دارند هرگونه بازتعریف روابط خارجی تنها زمانی معنا دارد که در خدمت عدالت، منافع مردم و تقویت موقعیت بین‌المللی جمهوری اسلامی باشد.

Alborz.payam@gmail.com